

- וואלטר חברים יקרים, תודה שבאתם. תשתו משהו?
פראנץ לא, תודה.
- גוסטאב יש לך משהו לאכול?
- וואלטר חוששני שניטל עלי לבשר לכם על ארוע טראגי שהכה את העולם בשעה 05:42 לפנות בוקר, אמש, לפי שעון החוף המזרחי.
- פראנץ אלמה מתה.
- וואלטר כן. זה עתה היא עזבה את עולם החיים, והלכה לעולמה בממלכת המתים. היא מתה בשלווה בשנתה בביתה במנהאטן, ניו יורק. איבדנו אותה.
- פראנץ אתה איבדת אותה, וואלטר. דבר בשם עצמך. אנחנו, המתים, אנחנו זכינו בה מחדש. עכשיו היא שוב שלנו לנצח. לא ככה, גוסטאב?
- גוסטאב זה לא הרגע לפלוט את הבדיחות סרות הטעם שלך, פראנץ. הגופה שלה עדיין חמה, וכבר אתה פושק עליה שפתיים.
- פראנץ בדיחות? מי פה התבדח? אני פשוט קבעתי עובדות. אלמה עומדת להצטרף לשנינו, בעוד שמר וואלטר גרופיוס ייאלץ לחכות עוד חמש שנים לפני שיהיה לו העונג לנוח בצידה כמה דקות, אם היא תרשה לו לעשות זאת.
- וואלטר תירגע, פראנץ, תירגע. אני אתפלא אם היא תניח לך לנוח לידה אפילו רק כמה שניות.
- פראנץ אני מוכן להתערב על ארגז קוניאק נפוליאון ישן-נושן שאני אהיה הראשון שהיא תחבק כשהיא תגיע הנה.
- וואלטר אילו הייתי אתה, לא הייתי מתערב על זה.
- גוסטאב בבקשה, תפסיקו עם זה! מתי ההלווייה? אני רוצה להכין את מקהלת המלאכים לקראת הארוע.
- וואלטר אני חושב שמסע הלווייה ייצא לדרך בשעה ארבע אחה"צ.
- פראנץ רק רגע, רק רגע, למה אמרת שאילו היית אני לא היית מתערב

על זה?	
אתה רוצה שאספר לך מה אלמה אמרה עליך?	וואלטר
מתי פגשת אותה לאחרונה?	פראנץ
אה... זה היה בפברואר 1919, זמן מה אחרי סיום מלחמת העולם הראשונה.	וואלטר
אתה מתכוון, כשהיא עוד היתה נשואה לך.	פראנץ
כן, אבל כבר חיינו בניפרד. זה היה כשנתיים אחרי שהסיפור שלך איתה התחיל.	וואלטר
אל תקרא לזה סיפור. זו היתה תחילתה של אהבה גדולה שנמשכה יותר מעשרים וחמש שנה, עד יום מותי.	פראנץ
בחייך, פראנץ, אתה משורר, אבל אל תיסחף אחרי מילים גדולות. אנחנו מדברים על החיים האמיתיים. מדברים תאכלעס, כמו שאתם אוהבים להגיד.	וואלטר
מה היא אמרה לך עליו? אני מת לשמוע את זה.	גוסטאב
יה, יה. רק בלי קדחתנות יהודית.	וואלטר
למה הוא מתכוון בזה?	גוסטאב
אף פעם לא הבנתי...	פראנץ
טוב, הוא כנראה מתכוון להיפך מהשעמום הארי.	גוסטאב
היא באה לבקש גירושין. נפגשנו במרתף יין ווינאי קטן ורומנטי.	וואלטר
מרתף יין קטן ורומנטי? איזה שטויות... (חרתא...)	פראנץ
אין מרתפי יין קטנים ורומנטיים בווינה. מה השם שלו?	גוסטאב
היא אף פעם לא פגשה אותך לבקש גירושין.	פראנץ
לא?	וואלטר
לא. היא שלחה לך מיכתב. אני עזרתי לה לנסח אותו. אני ניהלתי את כל חליפות המיכתבים שלה, בימים ההם, זה לא ידעת? ואתה שלחת לה גט בדואר.	פראנץ
טוב, אם אתה מסרב לשמוע מה שהיא אמרה בקשר אליך, אתה בוודאי יודע למה. אבל זה עניינך.	וואלטר

- גוסטאב אנחנו יכולים סוף סוף לשמוע מה היא אמרה עליך, פראנץ, בלי הפרעות?
- פראנץ אם זה עושה לך טוב לשמוע קצת רכילות, שבה כל מישפט הוא חבילת שקרים, אז בתיאבון.
- גוסטאב תודה. (לוואלטר) מה היא אמרה עליו?
- וואלטר ישבנו בפניה אפלולית של הטאברנה. אלמה לגמה את הבנדיקטין שלה.
- גוסטאב בנדיקטין במרתף יין...!?
- וואלטר היא הביאה איתה. היא הלכה והשתכרה יותר ויותר. ובאור המעומעם והקסום של הטאברנה היא לחשה לי שאני בטח תמה מה היא עשתה איתך כל השנים שהיית המאהב שלה, כשאתה באופן קבוע היית...
- גוסטאב מה? מה הוא היה באופן קבוע?
- וואלטר המממ...אני לא רוצה להכנס ליותר מדי פרטים ברגע זה דוקא.
- גוסטאב למה לא?
- וואלטר בכל אופן, היא הודתה ש-- , אם לומר את האמת, היא עצמה לא ידעה, מלבד העובדה שהיה לך היתרון להיות הרבה יותר צעיר, והיתה לך הילה של משורר מבטיח, וצורך אדיר להיות נאהב, ונערץ...
- פראנץ זה מספיק.
- וואלטר מוחנף, מוערך, מכובד, מהולל...
- פראנץ וואלטר, פחות זבל! אני מזהיר אותך!
- וואלטר ...שהיתה לך שאיפה אדירה וסוחפת לזכות במעמד שעדיין לא זכית להשיג.
- פראנץ אני לא אקשיב יותר לקישקוש הזה.
- גוסטאב פראנץ, פראנץ, פראנץ! אני יודע שקשה לשאת את האמת. אבל זה נכון ביחס לכולנו, אולי לא? מה העניין איתך, פראנץ? אחרי ככלות הכול, כולנו בסירה אחת. לכולנו היתה השאיפה האדירה והסוחפת הזאת להשיג איזה מעמד שעוד לא זכינו לו. זה מה שכל כך קסם בנו לאלמה וגרם לה לחשוק בנו. זה מה

- שמשך אותה גם אליך וואלטר, לא ככה?
וואלטר זאת האמת. האמת העירומה. אתה הגדרת את זה בדייקנות, אחי. לא משכנו אותה כגברים, אלא רק כיוצרים. כגיבורי תרבות.
- וזה שום דבר בשבילך?
פראנץ זה היה הדחף שלנו, האמביציה המדרבנת שעוררה וגירתה אותה והדליקה אותה עלינו. זה מה שהפעים אותה. אנחנו היינו בשבילה תורמי אנרגיה. וגם תורמי זרע, כמובן. (צוחק).
- אתה יודע שזה בדיוק מה שהיא אמרה עליך, וואלטר.
גוסטאב מה אתה מנסה להגיד? השתגעת לגמרי?
- גוסטאב לא. אחרי שגליתי את הסיפור הקטן וחסר המשמעות שלך איתה - מה שלא היה קשה לגלות - (לפראנץ) אתה יודע שהוא שלח את הצהרת האהבה שלו אלי במקום אליה, התחת הארי החמוד הזה. היא נשבעה לי שזה לא היית שמשך אותה בעוצמה שהיא לא יכלה להתנגד לה, אלא הדחף שהיה בך, התשוקה להישגיות שפעמה בך. זה מה כבש אותה בלי יכולת להתנגד, זה בלבד. לא יכולתי להאמין שזאת האמת, ושאלתי אותה מה עוד היה בך שגרם לה להיענות לחיזורים שלך, והיא לא ידעה מה לומר. לא היתה לה תשובה. שום תשובה לא היתה לה! היא שאלה את עצמה שוב ושוב בנוכחותי: "מה לעזאזל גרם לי לאהוב את וואלטר גרופיוס, ולרוץ אליו כמו כלבלב בכל פעם שהוא צילצל פתאום ברגעים לא נוחים, וביקש ממני לפגוש אותו באיזה פונדק מסוג גימל, באיזה מלונות מסופלסים שמשכירים חדרים לפי שעה, בשירותים ציבוריים, או בקרון שינה זערורי וצפוף, ברכבת ממינכן לפאריס? בלי בוש, בלי כבוד, בתנאים משפילים, מכוערים וגסים.
- וואלטר השתגעת לגמרי? היא לא סיפרה לך אף פעם דברים כאלה, אף פעם! היא היתה יודעת את התשובה, האמן לי!
- גוסטאב כן, היא ידעה את התשובה. התשובה שלה היתה ברורה מאוד: "אני לא יודעת. האמת, אני לא יודעת. אני לא יודעת. אני לא יודעת."
- וואלטר הכלבה המזויינת, השקרנית הארורה! הרוח הרעה שלה!

גוסטאב	"אני לא יודעת. אני לא יודעת. אני לא יודעת."
וואלטר	אני תמיד ידעתי. אסור היה לי להתחיל איתה!
פראנץ	מה לא בסדר, וואלטר? חשבתי שזה היה כל כך יפה, ופראי, ומלא תשוקה! מה פתאום מרגיז אותך כל כך? על מה הזעם? זה הגרעין הקטן של האמת שאתה כל כך לא יכול לסבול?
וואלטר	איזו אמת? איזו אמת? אלמה והאמת! באמת!!! אלה שני קווים מקבילים שלעולם לא ייפגשו.
פראנץ	קווים מקבילים באמת לא יכולים להפגש לעולם.
גוסטאב	לעולם אל תגיד לעולם.
וואלטר	אלמה היא שקרנית מלידה. זו הדת שלה. אם קורה לה להגיד מילת אמת, זה במיקרה או בטעות. השנים המעטות שחייתי איתה זיהמו את החיים שלי בכל כך הרבה שקרים! זה כמו סרטן שמכרסם איזו ריקמה אינטימית בתוכי הנשמה שלי.
פראנץ	אתה מדבר על משהו מסויים?
וואלטר	אני מדבר על הזיופים שהיא מזייפת, על תחבולותיה, על המיקח והמימכר שהיא מנהלת כל הזמן, על קלות דעתה, על הדמעות שהיא שופכת בקלות, על הפכפכויותיה, על חוצפותיה, על העמדות הפנים שלה, על דברנותה, על תכניה, שכחותיה, רוע ליבה, כפיות התודה שלה, החמקמקות והערמומיות שלה, על יכולתה לומר דבר והיפוכו בנשימה אחת, על מצבי רוחה המתהפכים ועל תפניותיה הבלתי צפויות, על יומרותיה ושחצנותה, על גאוותיה והצטנעויותיה, על כניעותיה השפלות, על פטפטנותה ורכלנותה, על זנוניותה וכשפיה, על רמאויותיה, לעגנותה, רוע לשונה, גסויותיה, על נכונותה להשתמש בכל האמצעים כדי להשיג את מטרותיה, על חוסר ההגיון שלה, על חוסר מוסר הכליות על מה שהיא מעוללת...
	אני מדבר על השקרים וחצאי האמיתות, על כל התחבולות והתככים שהאישה הזאת בישלה כדי לקשור אותנו אליה, על כל סחר הסוסים שהיא פיתחה בשביל לשמור אותנו לעצמה, עד שהוורד שלה איבד את כל עלי הכותרת, והקוצים נשרו מפיה כמו שיניים רקובות. האכזריות שלה, חוסר המצפון שלה,

היעדר כל מוסר, החוצפה ותאוות הרכילות שלה, חוסר הרגישות שלה בכל פעם שהיא פגעה במישהו, האיבה שלה לכל שאר בנות מינה, השימחה שלה להרע, כפיות התודה שלה, הכישרון שלה להחליק דברים ולדבר כל כך יפה כשהיא מתכוונת בעצם להיפך הגמור, וכל זה במישפט אחד, בנשימה אחת!

פראנץ	בראבו, וואלטר! בראבו! בראביסימו!
וואלטר	הכמיהה המפוקפקת שלה לכל מה שהוא מזוהם ואסור, הגסות שלה, הנכונות שלה להקדיש את כל כוחותיה להשגת כל מטרה שהציבה לעצמה, בצירוף חוסר הגיון טוטאלי, וחוסר תבונה, מין רצון חדור חוסר כל חרטה על נזקים שגרמה ואסונות שעוללה בדרכה, ויחד עם זה מין יכולת לענג ולפנק אותך ברגע אינטימי ובבת אחת לסרס אותך במכה ולשדוד אותך ולהפשיט אותך ערום ולבגוד בך בפומבי בגידה הכי מכוערת ולהשמיץ אותך ולמכור אותך בפרוטה בכיכר השוק.
פראנץ	ניפלא, וואלטר, ניפלא! היי, גוסטאב, אני אחרוז את הרצ'יטאטיב הזה ואתה תוכל להלחין אותו.
גוסטאב	לא, תודה.
פראנץ	זה יכול להיות אריה מדהימה. יש לי כבר שם לאופרה: "האישה האולטימאטיבית!" "לה אולטימה דונה!" נוכל לבצע את זה, שלושתנו. נוכל לעשות קריירה שניה.
וואלטר	(מתחיל לשיר, מאלתר אריה אופראית): נכלוליה, בגידותיה גחמותיה, שקרקריה כניעותיה המדומות מילותיה המרמות מצבי-רוחה המשתנים צמאונה לזיונים---
פראנץ	היית צריך להיות משורר. או זמר. או מלחין.
גוסטאב	שאלוהים ישמור. (חובט בשולחן) תפסיק עם זה מיד! תתביישו

לכם שניכם.	
מה הבעייה? עשינו משהו לא בסדר? אמרנו משהו לא נכון?	פראנץ
הקשבתי לכם ותמהתי אם דיברתם על אלמה, היצור האנושי האמיתי, או על איזו מיפלצת שאין לה שום דבר משותף עם אלמה שאני הכרתי ואהבתי.	גוסטאב
הו, בבקשה! ספר לנו על אלמה שהכרת ואהבת. אולי הפסדנו משהו.	וואלטר
אני מצאתי באלמה את ההיפך מכל רשימת התכונות שמנית. אלמה שאני הכרתי היתה מאהבת מיוסרת יסורי אהבה.	גוסטאב
(אירוני) או!...	פראנץ
אני לא כל כך מופתע מהעמדה השלילית שלך, וואלטר. אחרי ככלות הכול, בהתחלה היא בגדה בך עם קוקושקה, ובסוף עם פראנץ היקר שלנו. זה בוודאי מכאיב לך מאוד לגלות שאתה היחיד משלושתנו שאלמה לא אהבה אותו אף פעם.	גוסטאב
מה אתה יודע?	וואלטר
שאומר לך בפרטי פרטים מה אלמה אמרה עליך, וואלטר?	גוסטאב
אני הייתי הראשון שגרם לה להרגיש שהיא אישה. וזה קרה כשהיא היתה עדיין נשואה לך, ידידי היקר.	וואלטר
כן? אז איך קרה שהיא מצאה אותך כל משעמם, אחרי זמן כה קצר?	גוסטאב
מה היא מצאה אותי?	וואלטר
משעמם. משעמם מוות.	פראנץ
אז גם לך היא אמרה?	גוסטאב
אמרה גם אמרה. לעתים קרובות מאוד.	פראנץ
מה בדיוק היא אמרה?	גוסטאב
לא היה הרבה מה להגיד. היא אמרה שהיא מצאה אותו מייגע, לא מאוד מגרה, לא מעניין, משעמם, קודר, חדגוני, מעלה גירה, לפעמים אפילו מעצבן עם הדקדקנות הגרמנית הכפייתית שלו. אתה מבין, היא פונקה על ידי שנינו, צריך	פראנץ

וואלט	וואלט	להבין את זה.
פראנץ	פראנץ	תגיד לי: אתה אידיוט מושלם?
גוסטאב	פראנץ	היא אמרה שהיא יכלה בקושי לבלות איתו שעתיים, בלי לדעת יותר מה להגיד או לעשות.
פראנץ	פראנץ	לי היא אמרה שעה וחצי...
וואלט	פראנץ	בקיצור, כמאהב לא היית קוקושקה, וכיוצר לא היית מאהלר.
פראנץ	וואלט	אני מבין שבך היא מצאה צירוף של השניים.
וואלט	פראנץ	אפשר לומר.
פראנץ	וואלט	תגיד לי, אין לך בבית ראי?
פראנץ	פראנץ	יש לי כמה, אבל מי צריך ראי כשאלמה טורפת אותו בעיניים כמו שהיא טרפה אותי.
וואלט	וואלט	אז הרשה לומר לך: היחא אמרה שכגבר היית רחוק מהליות נאה. היא אמרה שהיית עכברוש...
פראנץ	פראנץ	... וגם אוניה טובעת ביחד. אני יודע. אף פעם לא ניגשתי לתחרויות יופי.
וואלט	וואלט	הרשה לי לגלות לך סוד, מר אדוניס האלמוני: אני שמחתי להפטר ממנה. הרגשתי מאושר ומשחרר. זה היה כמו גאולה. הייתי בר מזל שאתה הופעת באופק שלה, ואלמה לקחה אותך בתור חיית המחמד החדשה שלה.
פראנץ	פראנץ	לא הייתי חיית המחמד שלה.
וואלט	וואלט	הו, בואנה! היית, ועוד איך. יהודון מחמד קטן.
פראנץ	פראנץ	היא נתנה לי את עצמה בהתמסרות טוטאלית, כמו שהיא לא נתנה את עצמה לאף אחד מכם. אני יכול להוכיח את זה. זה כמעט הרג אותה. הרשו לי רק לומר דבר אחד: התינוק מרטין. אנחנו הזדייננו, והיא צרחה וזעקה: "אני שלך! קח אותי ועשה לי מה שאתה רוצה! הרוג אותי! הרוג אותי! הנשמה שלי - שלך! הגוף שלי - שלך!"
וואלט	וואלט	ואיזו נשמה! ואיזה גוף! האמן לי גוסטאב: היית צריך לראות אותה חמש שנים אחרי מותך. לא היית מכיר אותה. היא כבר לא היתה יפהפיה כשהיא לקחה את פראנץ בתור ג'יגולו

תורן. בוא נגיד את האמת: ספינת-משא עמוסה מדי, והחיוך החלוש על שפתי הוואגינה הכל-דכפינית שלה, והעיניים האלה העמומות והקפואות מרוב שתיה!

פראנץ זה רק קול הקנאה שעולה מגרונך.

וואלטר בחנתי בזכוכית מגדלת את התמונה האחרונה שלך איתה, בעיתון. היא מוסקת אותך תחת הטלף הכבד שלה. החלק התחתון של גופה צונח בכובד נורא. עם השנים הפנים שלה נראות יותר ויותר גבריות. סלח לי שאני אומר לך, אבל לידה אתה נראה כמו ראשן של צפרדע שנמחץ על ידי פיל-ים.

פראנץ אתה יכול להגיד מה שאתה רוצה. זה לא מזיז לי. אבל דבר אחד לא תוכל להכחיש: כשהיא אוהבת אותך, היא גורמת לך לאהוב את עצמך. היא הופכת אותך לאדם אחר. היא גורמת לך להאמין בעצמך. ופתאום החיים שלך כל כך מלאים, כל כך מוצדקים. היא נותנת לך את ההרגשה שאתה יכול להגיע לגדולה.

וואלטר אז אתה חושב שהגעת לגדולה.

פראנץ כן, אני בטוח.

וואלטר איחוליי.

פראנץ זו אלמה שעשתה ממני אמן מפורסם. הדבר היחידי שהיה חסר להשלמת התמונה - היה פרס נובל. אלולא פגשתי אותה, הייתי כותב עוד כמה שירים, והייתי צולל לתהום הנשייה. אלמה היתה זו שגרמה לי לגלות את העושר הפנימי שלי. היא עשתה אותי.

וואלטר היא עשתה אותך? ל-מה היא עשתה אותך?

פראנץ הודות לה נעשיתי סופר בעל שם עולמי, מחזאי פופולארי מאוד, ותסריטאי הוליבודי מצליח ביותר.

וואלטר לרבע שעה. זה היה אורך החיים של התהילה שלך.

פראנץ סליחה? מה אתה מקשקש?

וואלטר התהיךה שלך לא שרדה אחריו, פראנץ. בוא נפגוש את המציאות. כתבת שניים שלושה רבי-מכר. היית סופר הגון. אבל מעולם לא היית משורר. מעולם לא. אולי רק בשירה

- המוקדמת שלך. והיא סחטה ממך את כל זה, אמת או לא?
לא לפני שהיא רצחה עוד חלק ממך עם המוסיקה שלה. גוסטאב וואלטר
- "המיטיב לדעת", אני יודע. יצירה איומה. אבל רבי-מכר אינם יותר מתוצרי אופנה. הם נובלים מהר ביחד עם הטרנדים המשתנים, כמו נעליים משומשות שהיו אופנתיות אתמול, והיום הן כבר מגוחכות. אולי "הקומדיה האלוהית" של דאנטה לא מכרה כל כך טוב כמו "שירת ברנאדט", אבל עדיין קוראים אותה.
- מי בכלל קורא דאנטה? מי? וגם אף אחד מהבניינים המגוחכים שלך לא נשאר לעמוד. פראנץ
- אבל בתי החרושת שבנית עדיין קיימים. וואלטר
- הם רק לא מייצרים יותר שום דבר... גוסטאב
- איכשלאיחיה, משלושתנו היחיד שהגיע לגדולה הוא גוסטאב מאהלר. והוא לא חייב את זה לאלמה. וואלטר
- הרשה לי לחלוק עליך. אילו ידעת איך היו השנים הראשונות שלי בווינה... הגעתי מעיירה קטנה בבוהמיה... מוזיקאי יהודי צעיר ומתחיל... כשנחתתי בווינה הרגשתי כמו עלה נידף שנתלש מעץ ענק ביער סבוך... הייתי שלוש פעמים זר: כבן בוהמיה בין הווינאים, כאוסטרי בין הגרמנים וכיהודי בכל מקום בעולם. כך באתי להשתקע כאן בווינה. אדם תלוש שלא ידע אם הוא שייך למקום הזה או לאן בכלל, התחלתי הכול מאפס, זר לארץ שלי, גם כשכמהתי להיות אחד מאלה שבונים את התרבות שלה. בני הארץ החזקים עם המינהגים הגויים והשירים והריקודים שלהם היו זרים לי. וכשיצאתי לטיולים רגליים בין הכפרים, וראיתי את האיכרים הצעירים עובדים בשדות, מסירים מעליהם נעליים וחולצות, חושפים את חזותיהם ומחברים את זרועותיהם החזקות עם זרועותיהן החשופות של נערות שהפשילו את החצאיות שלהן מעל לירכיהן עד לחמוקי עכוזיהן, והם חבטו ברגליהם היחיפות בקרקע בריקודיהם, עמדתי שם ניכלם ומבוויש, מתבונן בפרץ הנעורים הזה, לא מעז לחלוץ את נעליי ולחשוף את כפות רגלי הוורדרדות... הנשמה שלי כמהה לחופש ולשחרור הזה, אבל לא היה לי האומץ להשליך את עצמי לתוך המים הגועשים

האלה של גזע אחר. אבל בו בזמן הנשמה שלי ידעה שזהו מקומה, והיא רצתה להשתייך למקום הזה, היא היתה חייבת להשתייך לשם! ואז יום אחד הופיעה אלמה. אלמה עם עצמות הלחיים הבולטות שלה מתחת לעיניה המלוכסנות הירוקות, והשיער השופע שלה שנע בגלים על כתפיה, והלהבה הזאת שבערה בתוכה, ואהבת החיים שלה, התאוה שלה לחיים, והקיבורות השרירות של שוקיה, ועמודי השיש הנהדרים של ירכיה שנחשפו לרגע כשהיא הסתחררה במחול -- זאת האישה! אלה החיים! אלה החיים הנצחיים, הצעירים, פראיים ונועזים, מפתים ומסוכנים, שאליהם כמהתי בכל ישותי! היא היתה בשבילי החיים. דרך הגוף היפה והגמיש שלה, אבל יותר מכך דרך הנשמה הפראית והרוח האצילית והחופשית שלה, סוף סוף הצלחתי להתחבר למקום ולזמן שבהם חייתי את חיי, ובכל פעם שעשיתי איתה אהבה, עשיתי אהבה עם היקום! וזו היתה הגאולה שלי, המפתח, החיבור שלי לדבר המוזר, הבלתי מושג, המסוכן והמושך בחבלי קסם - שהוא העולם.

(מוטיב אלמה מהסימפוניה ה-6 מתפוצץ מתוך מערכת הקול, וצליליו ממלאים את חלל האוויר. גוסטאב שר את המלודיה בהתלהבות גדולה. פראנץ ו-וואלטר מתבוננים בו בתדהמה ובמורא.)

מצטער לקטוע אותך, גוסטאב, אבל נדמה לי שהגיע הזמן. אנחנו חייבים ללכת. אחרת נחמיץ את החלק העיקרי של הלווייה שלה. אני לא רוצה להתקע בקצה השורה השלישית. הלכנו!

וואלטר